

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕНЕДЖМЕНТ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 Управління та адміністрування (D Бізнес, адміністрування та право)
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	075 Маркетинг (D5 Маркетинг)
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

Менеджмент. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D5 «Маркетинг» / Розробники: М. В. Вихор, Д. М. Утеченко. Біла Церква: БНАУ, 2025.

Розробники: Вихор М. В., канд. екон. наук, доцент;
Утеченко Д. М., доктор філософії в галузі економіки, доцент.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри менеджменту
(Протокол № 12 від 23.06.2025 р.)

Завідувач кафедри менеджменту,
д-р екон. наук, професор

Ю. С. Гринчук

Гарант ОП «Маркетинг»
канд. екон. наук, доцент

І. О. Герасименко

Схвалено групою зі змісту та якості освіти економічного факультету
(Протокол № 6 від 26.06.2025 р.)

Голова групи зі змісту та якості освіти економічного факультету
д-р екон. наук, професор

І. М. Паска

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 075 МАРКЕТИНГ (D5 МАРКЕТИНГ)	5
4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕНЕДЖМЕНТ»	6
6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
7.1. Лекції	8
7.2. Практичні заняття	11
7.3. Самостійна робота	13
7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	14
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	15
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	15
10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	16
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	17
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	18

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2025–2026 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Менеджмент» для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 48 годин (лекції – 32, практичні заняття – 16), самостійна робота студентів – 72 години.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань 07 Управління та адміністрування (D Бізнес, адміністрування та право)	Обов’язкова	
		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 075 Маркетинг (D5 Маркетинг)	2-й	3-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання – есе, аналітичне		Семестр	
		4-й	6-й
Загальна кількість академічних годин – 120		Лекції	
		32 год.	6 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3,5	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Практичні	
		16 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		72 год.	110 год.
		Підсумковий контроль: іспит	

Метою вивчення дисципліни «Менеджмент» є формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань в області менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями, набуття умінь та навичок аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища організацій, прийняття адекватних управлінських маркетингових рішень.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Нормативна навчальна дисципліна «Менеджмент» базується на знаннях таких дисциплін як: «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Соціологія», «Економічна теорія», «Мікро- та макроекономіка», які вивчалися здобувачами вищої освіти у 1-3 семестрах.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 075 МАРКЕТИНГ (D5 МАРКЕТИНГ)

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК5. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу.

СК8. Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності.

СК12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.

СК13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в крос-функціональному розрізі.

СК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Р4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.

Р6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні

показники, які характеризують результативність такої діяльності.

P11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

P12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

P16. Відповідати вимогам, які висуваються до сучасного маркетолога, підвищувати рівень особистої професійної підготовки.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕНЕДЖМЕНТ»

Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні аспекти менеджменту

Тема 1.1. Суть, зміст і значення менеджменту у системі соціально-економічних відносин

Тема 1.2. Структура, принципи і функції менеджменту

Тема 1.3. Основні школи і течії класичного наукового менеджменту

Тема 1.4. Організації та їх середовище

Тема 1.5. Взаємодія і повноваження в організаціях

Тема 1.6. Побудова організації та основні типи організаційних структур

Змістовий модуль 2. Організаційні аспекти менеджменту

Тема 2.1. Комунікаційні процеси у менеджменті

Тема 2.2. Мотивації у системі менеджменту організацій

Тема 2.3. Контроль у системі менеджменту організацій

Тема 2.4. Управлінські рішення та методи їх прийняття

Тема 2.5. Керівництво, влада і вплив у систем менеджменту організацій

Тема 2.6. Лідерство у системі менеджменту організацій

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістові модулі та теми	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	СРС		л	п	лб	інд	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні аспекти менеджменту												
Тема 1.1	8	2	1			5	8	1				7
Тема 1.2	8	2	1			5	8	1				7
Тема 1.3	8	2	1			5	8	1				7
Тема 1.4	8	2	1			5	8					8
Тема 1.5	14	4	2		3	5	14		1		3	10
Тема 1.6	14	4	2		3	5	14		1		3	10
Разом модуль 1	60	16	8		6	30	60	3	2		6	49
Змістовий модуль 2. Організаційні аспекти менеджменту												
Тема 2.1	8	2	1			5	8	1				7
Тема 2.2	8	2	1			5	8	1				7
Тема 2.3	8	2	1			5	8	1				7
Тема 2.4	14	4	2		3	5	14		1		3	10
Тема 2.5	8	2	1			5	8					8
Тема 2.6	14	4	2		3	5	14		1		3	10
Разом модуль 2	60	16	8		6	30	60	3	2		6	49
Всього годин	120	32	16		12	60	120	6	4		12	98

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні аспекти менеджменту</i>	
Тема 1.1. Суть, зміст і значення менеджменту в суспільному виробництві. Діяльність людини. Види діяльності. Управління як специфічний вид діяльності. Управління і менеджмент. Менеджмент як діяльність, наука і професія. Типи управління. Ієрархічний тип управління. Тип управління по культурі. Менеджмент як ринковий тип управління. Місце менеджменту у суспільному виробництві. Зростання ролі і значення менеджменту в бізнесі. Значення менеджменту для здійснення соціально-економічних реформ в Україні.	2
Тема 1.2. Структура, принципи і функції менеджменту. Структуризація менеджменту. Класифікаційні ознаки менеджменту. Види менеджменту. Поняття і класифікація принципів менеджменту. Дванадцять принципів продуктивності Г. Емерсона. Принципи управління А. Файоля. Загальні принципи сучасного менеджменту Т. Пітерсона і Р. Уотермена. Нові принципи менеджменту. Еволюція принципів менеджменту. Поняття про функції менеджменту. Загальні функції менеджменту. Конкретні функції менеджменту. Взаємозв'язок загальних і конкретних функцій менеджменту. Особливості реалізації фінансової функції менеджменту в організаціях.	2
Тема 1.3. Основні школи і течії класичного наукового менеджменту. Формування наукових шкіл менеджменту. Основні ідеї школи наукового управління. Ідеї школи наукової організації праці Ф. Тейлора і Ф. Джільберта. Роботи Ф. Тейлора «Наукова організація праці», Ф. Джільберта «Вивчення рухів». Адміністративна школа управління А. Файоля. Робота А. Файоля «Вчення про управління». Організаційно-технічна концепція Г. Форда. Ідеї Е. Мейо та школи людських відносин. Хоторнські експерименти та їх основні висновки. Робота Е. Мейо «Людські проблеми індустріальної цивілізації». Поведінська школа управління. Ідеї А. Маслоу, Д. Мак-Грегора, В. Врума. Спільні риси і відмінності класичних шкіл менеджменту.	2
Тема 1.4. Організація та її середовище. Поняття про організації та їх класифікацію. Формальні та неформальні організації. Прості і складні організації. Організаційно-правові форми організацій. Властивості організацій. Необхідність управління організаціями. Середовище організацій. Внутрішнє середовище організацій.	2

Внутрішні фактори організації, їх склад, структура, взаємозв'язок. Зовнішнє середовище організацій прямої дії, його характеристика і елементи. Зовнішнє середовище організацій непрямої дії. Міжнародне середовище діяльності організацій.	
Тема 1.5. Взаємодія і повноваження в організації. Суть та необхідність взаємодії в організаціях. Делегування. Повноваження. Відповідальність. Їх суть та взаємозв'язок. Усне і письмове делегування. Лінійні повноваження. Штабні повноваження. Типізація працівників штабного апарату. Рекомендаційні повноваження штабу. Повноваження обов'язкового погодження. Паралельні повноваження. Функціональні повноваження. Принципи ефективного делегування повноважень.	4
Тема 1.6. Побудова організацій та основні типи організаційних структур. Суть побудови організації. Етапи побудови організації. Організаційна структура, ланки та рівні менеджменту. Основні підходи до структуризації організацій. Кількісний, часовий, функціональний, продуктивний, регіональний підходи до побудови організації. Типи організаційних структур. Бюрократичні (механістичні) організаційні структури. Лінійні, функціональні, лінійно-функціональні структури. Дивізійні структури. Адаптивні (органічні). Структури комісійні, проектні, матричні структури. Конгломерати.	4
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	16
Змістовий модуль 2. Організаційні аспекти менеджменту	
Тема 2.1. Комунікаційні процеси у менеджменті. Суть комунікацій в менеджменті. Значення комунікацій. Класифікація комунікацій. Зовнішні і внутрішні комунікації. Міжрівневі (вертикальні) і однорівневі (горизонтальні) комунікації. Формальні і неформальні комунікації. Міжособові і організаційні комунікації. Комунікаційний процес. Елементи і етапи комунікаційного процесу. Проблеми міжособових і організаційних комунікацій.	2
Тема 2.2. Мотиваційна діяльність у системі менеджменту організації. Суть та еволюція категорії «мотивація». Елементи мотиваційного процесу. Етапи мотиваційного процесу. Сучасні мотиваційні теорії. Змістовні теорії мотивації. Теорії потреб А. Маслоу, К. Альдерфера, Ф. Герцберга, Д. Мак Келанда. Процесуальні теорії мотивації. Теорія очікувань. Теорія справедливості. Комплексна теорія Л. Портера і Е. Лоуера. Мотиваційна теорія М. Тугана-Барановського. Мотиваційний профіль особистості Ш. Річі та П. Мартіна.	2
Тема 2.3. Контроль у системі менеджменту організації. Суть та необхідність контролю. Контроль як специфічна функція менеджменту. Види контролю за напрямом впливу, часом здійснення, соціально-економічним змістом, сферами діяльності.	2

Процес та етапи контролю. Встановлення стандартів. Вимірювання результатів. Управлінські дії. Соціально-психологічні аспекти контролю. Принципи ефективного контролю. Місце фінансового контролю у системі контрольних заходів організації. Методи здійснення внутрішнього контролю в організаціях	
Тема 2.4. Управлінські рішення та методи їх прийняття. Суть управлінського рішення. Класифікація управлінських рішень. Процес та етапи прийняття рішень. Інтуїтивний підхід до процесу прийняття управлінських рішень. Підхід на основі суджень. Рациональний підхід. Застосування моделей у прийнятті рішень. Кількісні методи прийняття рішень на основі економіко-математичних моделей, теорій ігор, черг. Якісні (експертні) методи прийняття рішень. Думка журі. Метод Дельфи. Метод мозкового штурму. Сукупна думка дилерів. Вимоги до складу та підбору експертів.	4
Тема 2.5. Керівництво і влада у системі менеджменту організацій. Суть категорій «керівництво», «влада», «лідерство». Їх місце в системі управління. Влада як головна категорія в системі впливу на працівників. Влада керівника. Влада підлеглого. Баланс влади. Форми влади і впливу. Влада страху і примушування. Влада винагороди і позитивного підкріплення. Законна (традиційна) форма влади. Харизматична (еталонна) форма влади. Експертна влада (влада розумної віри). Влада переконування і участі.	2
Тема 2.6. Лідерство в системі менеджменту організацій. Суть та значення лідерства в системі управління. Спільні риси та відмінності між менеджером і лідером. Особистісні теорії лідерства. Поведінські теорії лідерства. Теорія «Х» і «У» Д. Мак-Грегора. Теорія лідерства Блейка-Мутона. Теорія стилів управління Реддіна. Ситуаційні теорії лідерства. Ситуаційна модель Фідлера. Ситуаційна модель Херсі і Бланшара.	4
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	16
Всього	32

7.2. Практичні заняття

Тема і зміст заняття	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні аспекти менеджменту</i>	
Тема 1.1. Суть, зміст і значення менеджменту в суспільному виробництві. Визначення суті і змісту менеджменту як соціально-економічної категорії. Поєднання соціальної і економічної складової менеджменту. Типи управління, вироблені людством. Особливості прояву їх специфічних рис у сучасних умовах. Поєднання мистецької і наукової складової у менеджменті.	1
Тема 1.2. Структура, принципи і функції менеджменту. Класифікаційні ознаки, структура та види менеджменту. Спільні риси та відмінності принципів продуктивності Г. Емерсона та принципів управління А. Файоля. Можливість їх застосування в сучасних організаціях. Порівняльна характеристика загальних принципів сучасного менеджменту Г. Пітерса та Р. Уотермена та нових принципів менеджменту. Загальні та конкретні функції менеджменту. Роль та місце маркетингової функції у системі спеціальних функцій менеджменту.	1
Тема 1.3. Класичні школи і підходи у менеджменті. Основні ідеї роботи Ф. Тейлора «Наукова організація праці». Основні ідеї праць Ф. Джільберта «Вивчення рухів як спосіб підвищити продуктивність за будь-якої роботи» та «Азбука наукового управління». Класична школа управління. Праці А. Файоля «Вчення про управління», та Г. Форда «Моє життя мої досягнення». Порівняльна характеристика ідей школи людських відносин та поведінської школи управління.	1
Тема 1.4. Організації та їх середовище. Організації як об'єкти управління. Сутність та взаємозв'язок елементів внутрішнього середовища організацій. Їх вплив на властивості організації. Особливості впливу факторів зовнішнього середовища прямої дії на організації. Особливості впливу факторів зовнішнього середовища не прямої дії на організації.	1

Тема 1.5. Взаємодія і повноваження в організаціях. Делегування, повноваження, відповідальність у системі менеджменту організацій. Форми делегування повноважень, їх переваги і недоліки. Фактори, що впливають на співвідношення повноважень штабу рекомендаційних, обов'язкового погодження, паралельних, функціональних. Принципи ефективного делегування повноважень.	2
Тема 1.6. Побудова організацій та основні типи організаційних структур. Значення побудови організації для ефективного управління. Процес та етапи побудови організації. Поєднання різних підходів до структуризації при побудові сучасних організацій. Переваги, недоліки та сфери застосування бюрократичних структур управління. Переваги, недоліки та сфери застосування адаптивних структур управління.	2
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	8
<i>Змістовий модуль 2. Організаційні аспекти менеджменту</i>	
Тема 2.1. Комунікаційні процеси в менеджменті. Суть, види та значення комунікацій у менеджменті. Формування вертикальних і горизонтальних комунікацій в організаціях. Застосування міжособових комунікацій у процесі управління організаціями. Застосування організаційних комунікацій у процесі управління організаціями.	1
Тема 2.2. Мотивації у системі менеджменту організацій Суть, значення та структура мотиваційного процесу в організаціях. Порівняльна характеристика змістовних теорій мотивацій А. Маслоу та К. Альдерфера. Порівняльна характеристика змістовних теорій мотивацій Ф. Герцберга та Д. Мак Келанда. Характеристика процесуальних теорій мотивації. Визначення мотиваційного профілю особистості.	1
Тема 2.3. Контроль в системі менеджменту організації. Суть, необхідність та значення контролю в системі менеджменту організацій. Планування та формування процесу контролю в організаціях. Проблеми та принципи ефективного контролю. Найбільш розповсюджені помилки при здійсненні контролю. Фінансовий контроль та його місце у системі контролюючих заходів. Практичні аспекти здійснення внутрішнього контролю в організаціях.	1
Тема 2.4. Управлінські рішення та методи їх прийняття. Суть та значення управлінських рішень в процесі управління організаціями.	2

Порівняльна характеристика різних підходів до прийняття управлінських рішень. Кількісні методи прийняття управлінських рішень та особливості їх застосування. Якісні методи прийняття управлінських рішень та особливості їх застосування	
Тема 2.5. Керівництво і влада у системі менеджменту організацій. Суть та значення категорій «керівництво», «влада», «лідерство» для ефективного управління. Особливості поєднання влади керівника і влади підлеглого у балансі влади. Фактори, що визначають застосування влади страху і примушування та винагороди і позитивного підкріплення в процесі управління організаціями. Фактори, що визначають застосування влади законної (традиційної) та харизматичної в процесі управління організаціями. Фактори, що визначають застосування влади еталонної та переконувальної і участі в процесі управління організаціями.	1
Тема 2.6. Лідерство в системі менеджменту організацій. Спільні риси і відмінності особистостей керівника і лідера в організаціях. Порівняльна характеристика поведінських теорій лідерства Д. Мак-Грегора та Блейка-Мутона та особливості їх практичного застосування. Порівняльна характеристика ситуаційних теорій лідерства Фідлера та Херсі і Бланшара та особливості їх практичного застосування.	2
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	8
Всього	16

7.3. Самостійна робота

Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні аспекти менеджменту	
Тема 1.1. Значення менеджменту для здійснення соціально-економічних реформ в Україні.	5
Тема 1.2. Принципи менеджменту Г. Форда, Г. Черча та Е. Демінга.	5
Тема 1.3. Системний та ситуаційний підходи у менеджменті.	5
Тема 1.4. Характеристика зовнішнього середовища організацій України.	5
Тема 1.5. Правила ефективного делегування повноважень.	8
Тема 1.6. Механістичні та органічні структури управління: їх переваги і недоліки.	8
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	36
Змістовий модуль 2. Організаційні аспекти менеджменту	
Тема 2.1. Особливості комунікаційного процесу у менеджменті із	5

використанням ІТ-технологій.	
Тема 2.2. Мотиваційна практика у вітчизняних та зарубіжних організаціях.	5
Тема 2.3. Роль і місце економічного та маркетингового аналізу у процесі реалізації контролюючої функції менеджменту.	5
Тема 2.4. Комбінування інтуїтивного, на основі суджень та раціонального підходів до прийняття управлінських рішень.	8
Тема 2.5. Фактори поєднання різних форм влади і впливу в організаціях.	5
Тема 2.6. Значення лідерства у сучасних організаціях.	8
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	36
Всього	72

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань.

7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

1. Особливості формування сучасної управлінської думки в Україні.
2. Проблеми менеджменту ХХІ століття у світі.
3. Особливості та сфери застосування функціональних структур управління організаціях.
4. Особливості та сфери застосування дивізіональних структур управління в організаціях.
5. Особливості та сфери застосування адаптивних структур управління в організаціях.
6. Проблеми інформаційного забезпечення менеджменту сучасних організацій.
7. Управлінський досвід Г. Форда та можливість його застосування в сучасних організаціях.
8. Управлінський досвід А. Слоуна та можливість його застосування в сучасних організаціях.
9. Стів Джобс та його досвід управління корпорацією.
10. Акіо Моріта та його внесок у практику менеджменту.
11. Таїті Оно та виробнича система корпорації «Тойота».
12. Едвард Демінг та його внесок в управлінську науку і практику.
13. Управлінський досвід Роберто Гісуета на посаді президента корпорації «Кока-Кола».
14. Соціально-психологічні методи менеджменту та їх застосування в організаціях.
15. Адміністративні методи менеджменту та їх застосування в організаціях.
16. Економічні методи менеджменту та їх застосування в організаціях.
17. Фактори, що впливають на процес прийняття і реалізації управлінських рішень.
18. Передумови застосування індивідуального та групового методів прийняття управлінських рішень.
19. Порівняльна характеристика сучасних теорій мотивації.
20. Мотиваційна практика сучасних корпорацій.

21. Місце та значення фінансово-економічної функції у системі менеджменту організацій.
22. Взаємозв'язок маркетингу та планової функції менеджменту.
23. Взаємозв'язок маркетингу та організаційної функції менеджменту.
24. Взаємозв'язок маркетингу та мотиваційної функції менеджменту.
25. Взаємозв'язок маркетингу та контролюючої функції менеджменту.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються можуть бути застосовані слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, роздаткові матеріали, дискусійне обговорення проблемних питань

Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з обговоренням важливих та дискусійних питань курсу, виконанням ситуаційних завдань, індивідуальних та в групах з елементами ділових та рольових ігор.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Менеджмент» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль може проводитися у формі комп'ютерного тестування або виконання письмового завдання.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі іспиту шляхом комп'ютерного тестування.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання лекційних занять не передбачено. На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові та ситуаційні завдання, командні проєкти, зроблені доповіді, презентації, есе, критичні огляди наукових публікацій, активність під час дискусій.

Під час модульного контролю засобом оцінювання є письмова контрольна робота або стандартизовані комп'ютерні тести.

Контроль здійснюється за трьома складовими: лекційною (теоретичною), практичною та самостійною роботою.

Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ .

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного (практичні заняття, самостійна робота) та рубіжного (модульного) контролів за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

1 бал оцінювання (з заокругленням до цілого числа) відповідає 10 % правильних тверджень у разі усної відповіді, відповідей у тесті, виконаних завдань тощо.

Бали з модульного контролю нараховуються за виконання модульної контрольної роботи.

Відсутність студента на занятті («нб») у розрахунку середнього арифметичного значення (САЗ) приймається як «0».

У кінці семестру обчислюється САЗ всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$\text{БПК} = \text{САЗ} \times k,$$

де БПК – бали з поточного контролю;

САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок:

k – коефіцієнт для певного виду контролю (практичні заняття, самостійна робота – «3», модульний контроль – «1» для форми підсумкового контролю «екзамен» та «4» для форми підсумкового контролю «залік»).

Результати поточного оцінювання здобувача (за 10-бальною шкалою) виставляються в електронний журнал АСУ БНАУ і автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D		
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти

Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал
Іспит	30	30	10	30	100

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint; інформаційні стенди у навчальній аудиторії; нормативно-технічна документація.

Технічні засоби:

Лекційна аудиторія: мультимедійний проектор Sony. Комп'ютер AMD Sempron , акустична система Phonic Radio microfon Voto-HDW-606.

Клас для практичних занять: комп'ютери Intel G620 500 Gb, 14 шт., монітори TFT 19" Philips.

Програмне забезпечення: MS Windows, MS Office (Access, Word, Excel, Power Point, MS Project), Firefox, PowerBI, Laragon, Tableau, Figma, CA ERwin Data Model Validator, CA ERwin Process Modeler, CA ERwin Data Modeler, Visio.

Системи дистанційного навчання: Moodle (teach.btsau.net.ua), Zoom, Safe Exam Browser для проведення іспитів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Drucker, P. (1973) Management: Tasks, Responsibilities, Practices'. New York: Harper & Row.
2. Mescon, M. Albert, M. and Khedouri, F. (1988) Management. New York: Harper & Row.
3. Балашов А. М., Мошек Г. Є. Менеджмент: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2022. 646 с.
4. Дідківська Л. Г., Гордієнко П. Л. Історія вчень менеджменту: навч. посіб. К.: Алерта, 2008. 477 с.
5. Дудар Т. Г., Волошин Р. В., Дудар В. Т. Менеджмент. К.: ЦУЛ, 2019. 336 с.
6. Менеджмент. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» / Укладачі: М. В. Вихор, Д. М. Утеченко. Біла Церква: БНАУ, 2020. 80 с.
7. Менеджмент: навчальний посібник / С. І. Странчук, О. П. Миколенко, І. А. Попова, В. В. Пустова. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2024. 356 с.
8. Мошек Г. Є., Федоренко В. Л. Менеджмент організації: теорія та практика. К.: Ліра-К, 2020. 420 с.
9. Назарчук Т. В., Косіюк О. М. Менеджмент організацій: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2024. 658 с.
10. Пелеха Ю., Мошек Т., Миколайчук І. Основи менеджменту: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2019. 528 с.
11. Рульєв В. А., Гуткевич С. О. Менеджмент: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2019. 312 с.
12. Теорія прийняття рішень: підручник / М. П. Бутко, І. М. Бутко, В. П. Мащенко та ін. К.: Центр учбової літератури, 2015. 360 с.
13. Тодорова Н. Ю. Кроскультурний менеджмент: навч. посіб. Донецьк: ДонНТУ, 2008. 330 с.
14. Principles of management (2015, University of Minnesota Libraries Publishing, 724 pages).
15. How to Manage: The definitive guide to effective management, 5th edition - Jo Owen (2018, 304 pages, FT Press).

Додаткова література

1. Адізес І. Ідеальний керівник. Чому ним неможливо стати / пер. з англ. С. Опацької. К.: Наш формат, 2017. 288 с.
2. Аппело Ю. Менеджмент 3.0. Agile-менеджмент. Лідерство та управління командами. К.: Фабула. 2019. 432 с.
3. Батирєв М. 45 татувань менеджера. Харків: Вид-во «Ранок», 2017. 304 с.

4. Белоус К. В., Афанасьєва О. К. Менеджмент. Практикум: навч. посібник. 2020. 118 с.
5. Бондар О. В. Ситуаційний менеджмент: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 330 с.
6. Брич В. Я., Корман М. М. Креативний менеджмент: підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 220 с.
7. Вихор М. В., Коваль Н. В., Шемігон О. І. Програмно-цільовий підхід у процесі забезпечення конкурентоспроможності національної економіки. *Агросвіт*. 2019. № 9. С. 5-9.
8. Гринчук Ю. С., Шемігон О.І., Вихор М. В. Контроль як функція державного управління: економіко-правова сутність та механізм застосування. *Ефективна економіка: електронне видання*. 2019. № 4. URL: www.tekonomy.nauka.com.ua/?op=18&=6978.
9. Кучеренко Д. Г. Менеджмент: курс лекцій. К., ЦУЛ, 2020. 184 с.
10. Меєр Е. Культурна карта. Бар'єри міжкультурного спілкування в бізнесі. 2020. 224 с.
11. Мінцберг Г. Анатомія менеджменту. Ефективний спосіб керувати компанією / пер. з англ. Р. Корнута. К.: Наш формат, 2018. 400 с.
12. Найкращі менеджмент-ідеї від Harvard Business Review. 2019 /пер. з англ. К. Козачук. К.: Вид. група КМ-БУКС, 2019. 288 с.
13. Наука управляти: з історії менеджменту: хрестоматія: навч. посібник. [упорядник І.О. Слепов]. К.: Либідь, 1993. 304с.
14. Трейсі Б. Делегування і керування / пер. з англ. Л. Хлівної. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2020. 128 с.
15. Трейсі Б. Як керують найкращі / пер. з англ. Р. Клочка. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2017. 208 с.
16. Туленков М. В. Сучасні теорії менеджменту: навч. пос. 2-ге вид. 2018. 304 с.
17. Ford, H. (1922) My Life And Work. New York: Doubleday, Page & Company.
18. Ford, H. (1988) Today and Tomorrow. Special Edition of Ford's 1926. Routledge.
19. Чжо Д. Становлення менеджера. Book Chef, Форс, 2020. 352 с.
20. Якокка Л., Новак В. Якокка: автобіографія. Фабула, 2019. 384 с.
21. Методичні рекомендації до проведення практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Менеджмент» для студентів галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 051 «Економіка»; галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальностей, 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля»; галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та

адміністрування» / Укладачі: М.В. Вихор, Д.М. Утеченко. Біла Церква: БНАУ. 2023. 26 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.management.com.ua> – бібліотека з менеджменту.
2. <http://journals.dut.edu.ua/index.php/emb/about> журнал «Економіка. Менеджмент. Бізнес».
3. <http://menagement.knutd.edu.ua/> журнал «Менеджмент».